

Dirk Roofthoof

“Ik probeer van zoveel mogelijk boterhammen te eten”

Dirk Roofthoof behoort tot een zeldzame categorie acteurs. Hij is van alle theatermarkten thuis, beweegt zich door alle regionen van het decreet, verenigt Noord en Zuid, combineert marge en centrum van het theaterleven, confronteert uiteenlopende regisseurs, probeert verschillende gezelschappen uit, alterneert traditie en vernieuwing. Een free-lancer. Niet uit noodzaak, omdat gezelschappen volgeboekt zijn tot de pensioenleeftijd van het huisvast personeel, maar uit vrije keuze. Een keuze voor de vrijheid, voor het eigen traject, voor de zoektocht naar een zelfbepaling. Op die slingerweg ontmoet je Roofthoof bij De Appel waar hij nog vóór het beëindigen van zijn acteeropleiding aan de Studio een contract krijgt, bij De Nieuwe Scene dat hij na twee maanden repeteren aan *Mutter Courage* verlaat, bij Akt voor *Ziektekiemen* en *Als in de oorlog*, bij Malpertuis, bij NTG waarmee hij zich na *Klassevijand* voor twee lange jaren verbindt, bij RVT als auteur en acteur van de doorbraakproductie *Alles Liebe*, bij KVS en Arca, opnieuw in Nederland bij De Voorziening in Groningen, en ten slotte bij De Tijd voor de titelrol in *Don Carlos*. Dit seizoen speelt hij ook nog in *Platonov* bij Arca, is er veel t.v.-werk te zien en staat een nieuw stuk *Geruchten van de lift* op stapel dat hij zelf bij RVT regisseert. Een gesprek over de ervaringen met het werk in verschillende structuren en over de keuze voor de minst comfortabele route.

“Tijdens het laatste jaar van de Studio, bij de oprichting van De Witte Kraai waarvoor ik nogal wat sympathie had, waarschuwde directeur Fons Goris me, niet nog eens het zoveelste kleine theater te stichten: het grote theater moest van binnenuit gezuiverd en verjongd worden. Ik heb dat echt geprobeerd, misschien een beetje koppig, maar moest al gauw merken dat dat niet kon: je kan niet als enkeling tegen de vergroeide tradities opboksen, tegen de artistieke gewoonten, tegen de bestaande werkmethoden. In de repertoiregezelschappen, en dat zijn in mijn definitie alle groepen die zeer lang uit dezelfde mensen bestaan, heersen vaste rollenpatronen, een bepaalde hiërarchie, die het werk aan een productie vanzelfsprekend maken. Elk werkproces wordt vanuit die bestaande zekerheden gestart. Wanneer je daar als free-lancer terecht komt, staan zij al op nummer 27 terwijl jij op nul moet beginnen.

De samenwerking met het NTG heb ik tijdens mijn tweejaarcontract dan ook als bijzonder lastig ervaren. Het was een gevecht tegen een hiërarchisch apparaat waarin ik niet meeteelde. Ik voelde me er vernederd, een voetballer die twee jaar op de bank moet zitten. Vandaar mijn angst om me ergens vast aan te verbinden. Als free-lancer heb je van die machtsverhoudingen uiteindelijk minder last, kan je makkelijker je gedacht zeggen, na een paar maanden ben je toch weg, het kan minder kwaad. Het krijgt ook niet de tijd om aan je te gaan vreten.”

Hoe kies je de produkties waaraan je meedoet?

“Ik probeer zoveel mogelijk met verschillende mensen te werken. Ik wil verschillende manieren van spelen kunnen hanteren. Ik wil het mezelf moeilijk maken. Met mensen werken die andere dingen vragen, andere invalshoeken proberen. Niet blijven evolueren in een vast patroon, maar botsen met nieuwe ervaringen en andere theatervormen. Ik zou b.v. graag eens met een Peyskens of De Keersmaecker samenwerken, vanuit een andere benadering teksten te lijf gaan. Want ik heb veel affiniteit met teksten, zou ook graag dramaturgie doen. Dat wordt mij soms verweten, dat ik te veel de betekenis van de productie speel, en te weinig mijn rol. Ik speel te *smart* zegt Ivo Van Hove, te expliciet, te veel de inhoud i.p.v. de emotie van de inhoud. Terwijl andere regisseurs, bv. Pol Dehert, dit juist van mij verlangden. Die tegenstellingen vind ik interessant; ze dwingen mij in een ander corset. Ik vind het ook belangrijk om daaraan te voldoen: ik wil dat Van Hove zijn Don Carlos ziet, ook na veertig voorstellingen. Ik speel in de eerste plaats voor de regisseur; het publiek mag het slecht vinden, als de regisseur zijn droom ziet, ben ik tevreden. Daarom werk ik ook graag met verschillende mensen, het belet dat je dingen naar je toetrekt. Ik wil de visie van de regisseur spelen.”

Bestaat het gevaar niet dat men je vraagt voor steeds dezelfde rol?

“Inderdaad, maar dat geldt voor

Dirk Roofthoof op de set van Klein Londen, Klein Berlijn – Foto: Bert Danckaert.